

Uitgezonderd
dienstvoertuigen

AF BA KE NI NG EN

Daniël
Dewaele

snoeck

Kunst tegen apartheid, 1977
Interventie, Antwerpen

Kunst tegen werkloosheid, 1979
Interventie, De Warande, Turnhout

Habermas, verwijst naar een discursieve ruimte waar ook plaats is voor activistische praktijken. In 1977 stapte Daniël Dewaele—niet anoniem maar als kunstenaar—mee in een demonstratie tegen apartheid waar hij een protestbord met de slagzin ‘Kunst tegen apartheid’ met zich meedraagt. Twee jaar later gaat hij in De Warande verder op de ingeslagen weg met het project ‘Kunst tegen werkloosheid’. In de hal van het cultuurcentrum in Turnhout wekt de aanwezigheid van enkele honderden werklozen—die er zich elke dag aanmelden voor controle—zijn belangstelling. Als antwoord op deze omstandigheden informeert hij aan de hand van interviews en vragenlijsten naar de situaties en de verlangens van de werklozen, een onderzoek dat de grenzen tussen kunst en sociale praktijk overschrijdt. De resultaten worden tentoongesteld in de nabijheid van het werklozenloket en gedocumenteerd in een brochure waarin ook een econoom en een socioloog aan het woord komen.

Kenmerkend voor de drie interventies is dat ze inspelen op een dynamiek die zich afspeelt in het publieke domein. In het geval van ‘Kunst tegen werkloosheid’ kan de ‘activering’ van de werklozen via hun deelname aan de creatie van een kunstwerk tevens worden gerelateerd aan de theorie van de *geconstrueerde situaties*, zoals geformuleerd door Guy Debord. Waar de tussenkomst aan het Groeningemuseum kan worden begrepen als een institutionele kritiek die het gebrek aan culturele toegankelijkheid van het museum aan het licht brengt, leunt de deelname van Daniël Dewaele aan de anti-apartheidsmars aan bij een activisme dat rechtstreeks inspeelt op de politieke actualiteit. In het streven om het onderscheid tussen kunstenaar en publiek te doorbreken loopt de aanpak in De Warande vooruit op artistieke ontwikkelingen van de jaren negentig. Door een lokale gemeenschap van werklozen actief te betrekken bij een proces van co-creatie dringt de kunstenaar door tot de ‘praktijk van het leven’ en krijgt het kunstwerk een collectieve dimensie.

In de drie voorbeelden vormt de maatschappelijke context de start—als aanzet, als belemmering, als inspiratie of als onderzoeksobject—voor de door de kunstenaar bedachte interventies. Er kan worden uit afgeleid dat hij de publieke ruimte niet beschouwt als een afgesloten fysieke

omdat ze—alle goede bedoelingen ten spijt—in de wereld waar ze werden gevonden hun doel voorbij lijken te schieten.

Het meest tot de verbeelding spreken de foto's waarin de economie van de beeldtaal ertoe leidt dat het routinematige, zoals dit tot uiting komt in de overwegend banale en functionele aspecten van de gefotografeerde objecten, onverwacht wordt doorbroken in een poëtisch moment, in een waarneming van 'alledaagse schoonheid'. Zo ontstaat in de perceptie van de 'Afbakeningen' een interactie tussen betekenisgeving en esthetische ervaring, alsmede tussen realiteit en verbeelding. Immers, op het moment dat de kunstenaar een *gevonden situatie* fotografeert, laat hij het uitzicht erop voor altijd stilstaan, maar zodra de foto een beeld is geworden, zwengelt het de kracht van de verbeelding aan. In de ervaringswereld van het publiek dat de afbeelding aanschouwt—hetzij in de gecontroleerde omgeving van het museum, hetzij in deze publicatie—gaat de relatie tussen feit en fictie een eigen leven leiden.

BIBLIOGRAFIE

- Debord, G., 'Preliminary Problems in Constructing a Situation', 1958, in: Doherty, C., *Situation*, MIT Press, Cambridge, 2009.
- Dewaele, D., *Selected Projects*, Art Paper Editions, Gent, 2012.
- Dewaele, D., *Monumenten*, Snoeck, Gent, 2021.
- Foster, H., *The Return of the Real: The Avant-Garde at the End of the Century*, MIT Press, Cambridge, 1996.
- Foucault, M., *Society Must Be Defended: Lectures at the Collège de France, 1975-76*. Penguin Books, London, 2004.
- Gehl, J., *Steden voor mensen*, Vanden Broele, Brugge, 2017.
- Kwon, M., *One Place After Another: Site-Specific Art and Locational Identity*, MIT Press, Cambridge, Mass., 2004.
- Rosa, H., *Leven in tijden van resonantie*, Boom, Amsterdam, 2016.
- Solnit, R., *Wanderlust. Een filosofische geschiedenis van het wandelen*, Nijgh & Van Ditmar, Amsterdam, 2019.
- Viganò, P., Cavalieri, C., Barcelloni Corte, M., *The Horizontal Metropolis Between Urbanism and Urbanization*, Springer, Cham, 2018.

VERANTWOORDELIJKE
SIGNALISATIE
THV. LLGI
0497/84 92 50

Werken in
opdracht van
fluvius
van 9
tot
079 26 25 44

25

Scan dasar QR-code

To matdek je

LANOTE

TRY LANOTE APP

Warning sign: triangular sign with red border and blue center.

TE KOOP

WINTER
CONTRACT

Greyhounds in Nood
www.greyhounds.nl

